

El parc natural del Cadí-Moixeró

per JORDI GARCIA PETIT

El Berguedà compta amb un espai natural protegit, amb projecció internacional. Cal, però, entendre que la gestió i la conservació d'aquest parc és cosa de tots

El Cadí a l'hivern. J. Cotina

L'actual legislació sobre espais naturals, basada en la Llei d'Espais Naturals, aprovada pel Ple del Parlament de Catalunya el 28 de maig de 1985, contempla quatre figures legals de protecció aplicables als diferents espais a protegir:

a) **PARC NACIONAL:** d'extensió àmplia quant a la seva superfície, i on no es pot alterar la fisiognomia, la integritat i l'evolució dels sistemes naturals.

No es permet cap activitat d'explotació dels recursos naturals que no s'ajusti als objectes de protecció. La declaració de Parc Natural es fa per llei.

b) **PARATGE NATURAL D'INTERÈS NACIONAL:** espai o element natural d'extensió mitjana o reduïda, amb característiques singulars que aconsellen la seva protecció. S'autoritzen els usos tradicionals agrícoles, ramaders i

silvícoles compatibles amb els objectius de protecció. La seva declaració es fa per llei.

c) **RESERVES NATURALS:** espais naturals d'extensió reduïda que cal preservar íntegrament o en alguna de les seves parts. La declaració de reserves naturals es fa per llei quan és Reserva Integral i, per decret del Consell Executiu de la Generalitat quan és Reserva Parcial.

d) **PARC NATURAL:** espai de valors naturals qualificats la protecció dels quals es fa amb l'objecte d'aconseguir-ne la conservació de manera compatible amb l'aprofitament ordenat dels recursos naturals i l'activitat de llurs habitants. La declaració de Parc Natural es fa per decret del Consell Executiu.

El Parc Natural del Cadí-Moixeró es va crear per Decret 353/1983, de 15 de juliol de 1983 (D.O.G. 357, de 24/8/83). La seva extensió és de 41.342 hectàrees, i inclou tota la serra del Cadí, la del Moixeró, el massís del Pedraforca, i bona part dels de la Tossa d'Alp i el Puigllançada. Afecta 16 termes municipals repartits en tres comarques: Berguedà, Cerdanya i Alt Urgell. Per les seves característiques està considerat un parc natural de muntanya, amb alçades que van dels 900 m als 2.647 m del Puig de la Canal Baridana.

Aquestes àrees de muntanya han vist

en les darreres dècades com la població abandonava les terres per emigrar a les ciutats, donant lloc a un despoblament progressiu de pobles i viles. Alhora ha aparegut un segon factor negatiu en minvar la rendibilitat dels recursos naturals explotables (fusta, mineria, pastures, etc.) a causa, en molts casos, a una errònia gestió d'explotació intensiva a curt termini. Aquests factors han obligat a promoure actuacions tendents a millorar les condicions de vida de les poblacions rurals, afavorint alhora la implantació de noves fonts de riquesa i millorant la gestió dels recursos propis, preservant simultàniament els valors naturals excepcionals de què gaudeixen aquestes àrees.

Quines han estat fins al present les gestions i actuacions dutes a terme dins del Parc Natural del Cadí-Moixeró? Quines estan previstes pel futur?

Actualment tot el Parc Natural està senyalitzat a les seves diferents vies d'accés. Existeix un servei de Guardes de la Reserva i Parc Natural que vetllen pel compliment de la legislació vigent que afecta a aquest espai natural (foc, caça, tal·les, pesca, acampades, motorisme, espècies protegides, etc.), i que orienta, informa i col·labora amb els habitants de les poblacions afectades, així com amb els visitants, en temes relacionats amb la seva funció.

Dins del present curs acadèmic 1985/86 s'han endegat col·laboracions amb nombroses escoles de l'àrea d'influència del Parc Natural (Bellver, Bagà, Berga, Tuixén, etc.) bé mitjançant el Centre de Recursos Pedagògics del Berguedà, bé directament amb els responsables de les escoles. Les activitats desenvolupades han estat: xerrades, projecció d'audiovisuals, itineraris de natura, sortides al camp, i assessorament en temes de gestió, estudi i protecció de la natura.

Paral·lelament s'han iniciat contactes amb nombroses cases de colònies de la zona per proporcionar un material didàctic que permeti un millor estudi i coneixement del Parc Natural per part de tots els nois i noies que el visitin.

Pel que fa al turisme, les actuacions dutes a terme fins al moment són: l'edició d'un fulletó sobre itineraris pel Parc Natural i recomanacions sobre el comportament del visitant dins d'un espai natural protegit d'alta muntanya, així com informació sobre els valors naturals i humans; edició d'un tríptic sobre el Parc Natural amb informació general sobre les seves característiques i és a la

Serra del Moixeró / M. Escobet

impremta un fulletó general sobre tots aquells aspectes del Parc Natural d'interès pels turistes amb un mapa detallat del mateix parc. S'han iniciat els treballs de senyalització de 4 itineraris recomanats, que tenen una gran afluència de visitants. Les quatre Oficines d'Informació del Parc Natural (Àrea de Servei del Túnel del Cadí, Tuixén, Bellver i la Seu d'Urgell) canalitzen fins al moment les consultes generals dels visitants.

Quant a la incidència sobre la vida de les comunitats afectades, existeix un Decret de la Generalitat de Catalunya (Decret 77/1986 de 20 de març) que contempla la concessió de subvencions per als Ajuntaments afectats per espais naturals protegits per a la realització de plans, projectes, obres y treballs que estiguin relacionats amb l'assoliment de les finalitats que han motivat la declaració d'espai natural protegit. Les subvencions poden consistir en la totalitat o en una part del cost de les actuacions objecte de la sol·licitud. Són nombrosos els municipis que s'han acollit ja en aquest Decret.

És un fet reconegut que una afluència turística ben canalitzada pot esdevenir una nova font de finançament per als municipis situats a l'entorn del Parc Natural; Bagà, Tuixén o Bellver de Cerdanya poden ésser tres exemples d'aquesta nova perspectiva de futur, que ja s'ha endegat i que té un esdevenidor prometedor. No es pot pretendre que el Parc Natural del Cadí-Moixeró sigui la gran solució a tots els proble-

mes d'aquesta àrea de muntanya, ni pensar que la seva declaració sigui un mal per a la gent afectada pel mateix. Si hem de fer un balanç, hauríem de considerar que els «inconvenients» (major control sobre les activitats a realitzar dins del Parc Natural; planificació forestal; control dels accessos a àrees restringides) es veuen superats pels avantatges que suposa la seva existència (explotació racional y continuada dels recursos naturals; millora de les condicions de vida de les comunitats rurals mitjançant subvencions; preservació dels valors faunístics, botànics, geològics i paisatgístics, dels quals podran gaudir tots els ciutadans; nova font d'ingressos, degut al turisme atret pel Parc Natural; aula de natura on podran adquirir-se coneixements sobre el medi ambient i el respecte a l'entorn natural com a complement del treball a les escoles; etc)

Creiem que les tasques a desenvolupar són encara moltes, però ens encoratja l'acceptació i els resultats positius obtinguts fins al present. Pel futur hem d'ésser conscients que la gestió i conservació del Parc Natural de Cadí-Moixeró és una tasca a realitzar entre tots. Només així el Berguedà podrà enorgullir-se de comptar amb un espai natural protegit de muntanya de projecció internacional.

Jordi Garcia Petit, Biòleg-Tècnic del Parc Natural del Cadí-Moixeró.